

Stand van Zaken Green Deal CO2-emissie

Betreffende mobiliteit: personenvervoer, goederenvervoer, energiedragers

Inleiding

Met het groeien van de maatschappelijke aandacht voor het broeikasgas CO₂ zijn er steeds meer instrumenten ontstaan waarmee een CO₂-vergelijking of voetafdruk bepaald kan worden. Op dit moment hanteren en publiceren vele organisaties en bedrijven in Nederland CO₂-basiscijfers, ze zijn echter allemaal net even anders. Door het opstellen van een uniforme lijst moet deze verwarring tot het verleden gaan behoren.

In de Green Deal is afgesproken dat Milieu Centraal de uitvoerende organisatie zal zijn om vorm en uitvoering te geven aan de Green Deal 'harmonisatie data CO₂-berekenningsinstrumenten'.

Doelstellingen

Doel is om met alle betrokkenen tot één breed gedragen en wetenschappelijk onderbouwde verantwoorde lijst van CO₂ cijfers te komen. Op basis van algemeen geaccepteerde uitgangspunten. Hierdoor zal de discussie over de juistheid van een specifiek CO₂-emissiecijfer verplaatsen naar datgene waar het echt om gaat: hoe kunnen we de uitstoot van CO₂ verder helpen terugdringen? Alle CO₂ emissiefactoren zullen op een gratis toegankelijke website worden gepubliceerd.

Doelgroep

De primaire doelgroep bestaat uit bedrijven en organisaties die in hun communicatie of rapportage gebruik maken van CO₂-emissiegegevens, of CO₂-berekenningsinstrumenten. Consumenten in Nederland zijn te beschouwen als secundaire doelgroep omdat zij via diverse kanalen geïnformeerd worden over CO₂-emissiegegevens van een reis, evenement, of activiteit. Deze Green Deal draagt ertoe bij dat zij een eenduidiger boodschap ontvangen over de omvang van de CO₂-uitstoot.

Financiering van de Green Deal

De overheid financiert het opzetten van de structuur van deze Green Deal in 2014 en de organisatie van de eerste lijst met CO₂-emissiegegevens. De planning is om deze lijst in oktober 2014 gereed te hebben en openbaar toegankelijk te publiceren. Voor de jaarlijkse actualisatie van deze lijst is budget nodig. Budget dat we – hopelijk – met meerdere partijen kunnen opbrengen om er gezamenlijk voor te zorgen dat er een up-to-date lijst van CO₂-basiscijfers is, waar iedereen gebruik van kan maken. Wij doen daarom ook een beroep op uw organisatie om alvast na te denken of uw organisatie een bijdrage kan leveren vanaf 2015. Hier komen we in de volgende update op terug.

Vorbereidende fase

Sinds de ondertekening van de Green Deal op 12 maart 2014 heeft Milieu Centraal een voorbereidende fase opgezet. In deze fase is gesproken – of zijn afspraken gemaakt - met diverse stakeholders (w.o. KPvV, CE Delft, NS, TLN, EVO) om tot een voorstel te komen voor de scope van de uiteindelijke lijst van CO₂-emissiefactoren, de uitgangspunten en de bronnenlijst. Deze zijn besproken met de overige Green Deal leden: ministerie van I&M, SKAO, Connekt en Stimular. De scope betreft primair een lijst CO₂-data voor mobiliteit: personenvervoer, goederenvervoer en energiedragers.

Aansluiting andere methoden en data

Waar mogelijk, zal de data uit het rapport STREAM personenvervoer 2014 worden overgenomen. Deze rapportage (Studie naar TRansportEmissies van Alle Modaliteiten) wordt veelvuldig gebruikt door beleidsmakers, bedrijven, onderzoekers en adviseurs voor het maken van footprint berekeningen, modal shift-berekeningen, beter Openbaar Vervoer en een schoner wagenpark. We willen daarnaast voor de uitgangspunten en data aansluiten bij andere bekende methoden en tools zoals: PAS 2050, WRI GHG Protocol, CEN-EN 16258 (Methodology for calculation and declaration of energy consumption and GHG emissions of transport services (freight and passengers), en Umwelt Mobil Check.

Uitgangspunten

1. Eenheden: we gaan uit van CO₂-equivalenten. (detailopmerking: voor de Global Warming Potentials van niet-CO₂ broeikasgassen gaan we uit van de waarden uit de meest recente IPCC publicaties).
2. We drukken de emissiefactoren uit in cijfers die de praktijksituatie zo goed mogelijk benaderen voor de Nederlandse situatie.
3. We gebruiken indien mogelijk Internationale/Europese cijfers, tenzij de Nederlandse situatie afwijkend is, in dat geval gebruiken we de cijfers die de Nederlandse situatie het best benaderen. (GHG-effect protocol)
4. We gaan uit van well to wheel emissies en geven aan dat dit de prioritaire keten is om te hanteren. We nemen daarnaast ook tank-to-wheel emissies op. Indien deze gebruikt worden dient dit expliciet vermeld te worden om verwarring te voorkomen.
5. We rekenen met direct energiegebruik, indirecte emissies nemen we alleen mee in de berekening indien deze met een bepaalde mate van zekerheid berekend kunnen worden.
6. Voor de CO₂-emissies van de luchtvaart gaan we voorsnog uit van de vermenigvuldigingsfactor uit STREAM vanwege uitstoot in hogere atmosfeer.
7. We gaan er van uit dat koolstof die vrijkomt in een kortcyclische keten geen versterkend effect heeft op het broeikas effect.
8. Actualisatie CO₂-data: Elk getal zal worden voorzien van een geschatte houdbaarheid.
9. 1 keer per jaar wordt bezien welke cijfers aan actualisatie toe zijn. De mate van afronding zal vermeld staan in de toelichting bij de CO₂-data.

Discussiepunten

Vanuit de Green Deal leden stellen we voor om in de komende maanden twee discussiepunten verder uit te diepen in aanvullende inhoudelijke gesprekken, een notitie, waarop iedereen inhoudelijk kan reageren, en een themasessie voor inhoudelijk specialisten. Deze discussies betreffen:

Groene stroom

De toekenning van de vermindering van CO₂ door opwekking van additionele groene stroom uit Nederland aan een specifiek bedrijf.

Biobrandstoffen

In hoeverre kan het indirecte landgebruik bij de productie van biomassa meegenomen worden in de CO₂-emissies?

Organisatie thema-sessies

Tijdens de thema-sessies zullen inhoudelijk specialisten op basis van de voorstelnotitie met elkaar in discussie gaan over het betreffende uitgangspunt. Resultaat kan zijn dat er consensus bestaat over de manier van omgaan met het thema en het daaruit voortvloeiende CO₂-cijfer, of dat er een overzicht gemaakt wordt van de diverse standpunten.

Uitwerking uitgangspunten en basiscijfers

Mede op basis van de uitkomsten van de themasessies zullen de uitgangspunten verder worden uitgewerkt en de afgeleide basiscijfers worden bepaald. Zowel proces als inhoud worden voorgelegd aan de Wetenschappelijke Raad van Advies van Milieu Centraal.

Zie: <http://www.milieucentraal.nl/over-milieu-centraal/wetenschappelijke-raad-van-advies/>

Draagvlakversterking

Er zal periodiek een mail worden verzonden aan een brede groep geïnteresseerden in deze Green Deal. Door de gesprekken met stakeholders zal doorlopend getracht worden om deze groep geïnteresseerden uit te breiden met organisaties, bedrijven of personen. Zij hebben de mogelijkheid op hoofdlijnen om mee te denken met de inhoud.

Presentatie

De uitgewerkte lijst met toelichting zal openbaar gepubliceerd worden op de website: www.CO2emissiefactoren.nl. Door middel van een persmoment en een presentatie voor stakeholders zal er aandacht worden gevraagd voor deze lijst. Hierbij wordt samengewerkt met de overige Green Deal leden en RVO. Er zal tevens een structuur worden opgezet i.s.m. Stimular voor een helpdesk.

Dit plan van aanpak is visueel uitgewerkt in bijlage 1: Stappenplan proces Green Deal

Stappenplan proces Green Deal CO2- emissiefactoren

